

УДК 338.48 (477)

Бслобородова М.В.

к.е.н., доцент кафедри туризму та економіки підприємства
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
м. Дніпро, Україна

ЕКОЛОГІЧНІ ЗАКЛАДИ РОЗМІЩЕННЯ В КОНТЕКСТІ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ПОВІЛЬНОГО ТУРИЗМУ

Один із варіантів організації більш відповідальних подорожей – повільний туризм. Він базується на специфічній концепції сприйняття туристами досвіду подорожі. Це передбачає подорож протягом більш тривалого періоду часу в повільному темпі, що дозволяє туристу отримати глибокий автентичний і культурний досвід. Ця альтернативна форма туризму, як правило, асоціюється зі стійкими практиками, і зазвичай враховує вплив подорожі на навколишнє середовище, суспільство та економіку. Повільну подорож можна здійснити в будь-якому місці, але вона особливо популярна серед традиційних туристичних

маршрутів у таких напрямках, як Південно-Східна Азія, Центральна Америка та Австралія [1].

Одна з головних умов повільного туризму передбачає відпочинок без поспіху, це пішохідні подорожі, подорожі на велосипедах, конях, це проживання у садибах зеленого туризму, знайомство з культурою та традиціями, життя зі звичаями місцевих жителів, купівля та споживання місцевих продуктів, що вирощені безпосередньо на місцевості.

Поняття повільного туристичного досвіду походить від індустрії гастрономічного туризму. Рух, який пропагує повільний та усвідомлений прийом їжі поширився в Італії наприкінці 1980-х років. Мета повільної їжі – запобігти зникненню місцевих культур і традицій харчування, протидіяти пришвидшенню ритму життя та підвищити інтерес та усвідомленість громадськості стосовно тієї їжі, яку ми споживаємо. Для того, щоб бути повільним туристом, ви повинні подорожувати із правильною – повільною – швидкістю, змінити своє ставлення до швидкості отримання вражень та завжди віддавати перевагу якості, а не кількості. Це передбачає довше перебування в одному місці, знайомство з місцевістю та громадою. Повільний туризм передбачає, що туристи часто роблять менше, щоб отримати глибше розуміння свого оточення – спільноти та автентичної культури.

Цілком зрозуміло, що повільний туризм буде тяжіти до автентичних осередків місцевої культури, однак, обов'язково враховує також екологічність закладу розміщення. Цікавим прикладом агрегатора, де пропонуються лише дружні до довкілля варіанти проживання, є ресурс Esobnb.

Як зазначено на офіційному сайті, «Esobnb — це спільнота, присвячена екологічному туризму, яка пропонує мандрівникам з усього світу можливість знайти та забронювати відпустку в гармонії з природою» [3]. Іншими словами, це онлайн-майданчик, де є можливість забронювати екологічно чисте житло, із системою швидкого пошуку, інтегрованою до соціальних мереж. Esobnb чітко висвітлює вимоги сталого розвитку до кожного екоготелю, фермерського будинку або апартаментів.

На Ecobnb можна знайти будь-які типи екологічно чистого житла, такі як органічні будинки в оточенні природи, будиночки на деревах, крижані іглу, біоготелі з мінімальним впливом на навколишнє середовище, шале та гірські будинки без викидів двоокису вуглецю, намети тощо.

Щоб приєднатися до мережі Ecobnb, помешкання має відповідати принаймні 5 із наступних 10 екологічних вимог, визнаних на міжнародному рівні екологічним маркуванням та сертифікатами з екотуризму [3]:

1. Використання закладом гостинності лише органічної їжі: без використання ГМО та синтетичних добрив.

2. Зелена будівля: Будівля закладу гостинності повинна мати високий рівень енергоефективності (річне споживання енергії становить менше 60 кВт·год/м²) і бути спроектована в гармонії з природними особливостями та ресурсами, що оточують ландшафт. Ще одне правило: кожна будівля має бути якомога меншою, щоб, відповідно, зменшити споживання природних ресурсів.

3. Електроенергія, яка використовується в помешканні, на 100% надходить з відновлюваних джерел енергії, таких як енергія вітру, сонця, геотермальної енергії та інших відновлюваних джерел. При чому, заклад гостинності може генерувати відновлювану енергію на місці або купувати її у постачальників відновлюваної енергії.

4. Сонячні теплові панелі для виробництва гарячої води: помешкання виробляє гарячу воду з відновлюваних джерел енергії за допомогою сонячних систем гарячого водопостачання.

5. Екологічні мийні засоби: все, що використовується в закладі для чищення, прання, миття посуду, а також гелі для душу та шампуні мають бути виготовлені з натуральних продуктів. У помешканні не використовуються хімічні миючі засоби.

6. Більше 80% переробки відходів: відходи сортуються, переробляються та утилізуються відповідним чином. У зонах загального користування гостям доступні контейнери для переробки паперу, скла, пластику та банок.

7. Доступність без автомобіля: вибір місця розташування закладу повинен

передбачати можливість дістатися до помешкання громадським транспортом або шатлами до вузлів громадського транспорту. Заохочується використання громадського транспорту. Стимули (зниження ціни, вітальний напій тощо) можуть збільшити використання громадського транспорту, електромобілів, велосипедів або спільного використання автомобілів.

8. Енергозберігаючі світильники: принаймні 80% усіх лампочок у закладі повинні мати клас енергоефективності А.

9. Повторне використання води в еко-готелях, редуктори потоку води – це форсунки, які прикріплюються до водяного патрубку, щоб зменшити кількість води до 6 літрів за хвилину або менше, а також посилити водний струмінь.

10. Відновлення та повторне використання дощової води: заклад збирає та повторно використовує дощову воду (для змивання води в санвузлах, зрошення саду тощо).

Слід зауважити, що питанням сталого туризму та охорони довкілля приділено увагу і на таких популярних агрегаторах, як Booking.com (відзнаки «усвідомлені подорожі» та «помешкання для сталого туризму») та Airbnb.com. Компанія Airbnb кожні два роки публікує нефінансову звітність та звіт про соціальні інвестиції [4].

Таким чином, безпечність закладу розміщення для довкілля стає все більшою перевагою в очах відповідальних споживачів. Повільні подорожі стають популярнішими, що, зі свого боку, створює додатковий попит на зелене проживання.

Література:

1. Паньків М., Липовий Д. Інноваційні тренди розвитку підприємств індустрії гостинності в контексті ESG-трансформації. *Grail of Science*. 2022. № 14-15. С. 56-62. DOI: 10.36074/grail-of-science.27.05.2022.006.

2. Bieloborodova M. Environmental basics of sustainability in tourism and hospitality. The EU Cohesion policy and healthy national development: Management and promotion in Ukraine / eds. N. Letunovska, L. Saher, A. Rosokhata. Szczecin: Centre of Sociological Research. pp. 234-269. DOI: 10.14254/978-83-968258-5-

8/2023

3. Офіційний сайт Ecobnb. URL: <https://ecobnb.com/>

4. Airbnb Corporate Sustainability Update. 2022. URL:
https://s26.q4cdn.com/656283129/files/doc_downloads/governance_doc_updated/2022/Airbnb-Corporate-Sustainability-Update_September-2022.pdf